

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Обръщаме се към Вас по повод решението на ВСС от 29.05.2014 г., с което се прехвърли отговорността на председателите на ВКС и ВАС да определят за два дни резервни (ad hoc) съдии към Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). Намираме начина, по който беше осъществен този избор, за абсолютно неприемлив и обиден към съдийската гилдия. Професионалната и широката общественост не разбраха защо точно тези кандидати бяха избрани и какви са техните качества. За пореден път negliжирането на важна кадрова процедура остави усещането за предварителни договорки „на тъмно” и избор, който се е състоял много преди да бъде действително проведен.

Несъстоятелен е аргументът, че за избирането на резервни съдии няма предвидена нарочна процедура. В тази връзка бихме искали да припомним, че в Становище № 5 относно правото и практиката за назначаване на съдии в Европейския съд по правата на човека, Консултативният съвет на европейските съдии (КСЕС) изрично посочи, че „значението за националните правни системи и съдиите на задълженията, произтичащи от международни споразумения, като Европейската конвенция и договорите за Европейския съюз, налагат при назначаването и повторното назначаване на съдиите в тези съдилища, които тълкуват тези споразумения, да се изисква същото доверие и да се съблюдават същите принципи както в националните правни системи”. Наред с това, чл. 21 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, изрично посочва, че “Съдиите трябва да притежават високи морални качества и да отговарят или на изискванията, необходими за заемане на висши съдебни длъжности, или да са юрисконсулти с призната компетентност.” Тези изисквания предполагат прозрачен процес по номиниране на кандидати, които са безспорни авторитети сред професионалната общност и с доказани задълбочени познания в областта на правата на човека и практиката на ЕСПЧ.

Формалността, с която възложихте този избор да бъде направен в рамките на два дни от председателите на ВКС и ВАС, показа липса на концепция за управлението на човешките ресурси в съдебната власт и пълно пренебрежение към ролята и значението на европейските институции за укрепването на правовата държава. Този подход не само не отговаря на националните и международните стандарти за избор на висши длъжности, но показва открито нежелание за съобразяване с тях. Бихме искали да подчертаем, че възмущението ни не е насочено конкретно към избраните съдии, а към начина, по който Вие се отнесохте към една процедура, която би трябвало да покаже зрелостта на държавата ни при използването на основни демократични принципи и механизми, както и отговорното ѝ отношение към една от знаковите европейски институции за защита правата на човека. На фона на почти постоянните критики от страна на ЕК точно по отношение на процедурите за избор на лица на ключови позиции в съдебната власт, е абсолютно неразбираемо поведението на върховния кадрови орган на съдебната власт – ВСС, и на релевантния орган на изпълнителната власт – Министерство на правосъдието.

Призоваваме Ви сериозно да се замислите какъв образ на страната ни градите пред ЕСПЧ, защото както декларира Становище № 5 на КСЕС „От това зависи почтеността и доброто име на Съда, а също и на Конвенцията.” Очакваме от Вас да работите за утвърждаване авторитета на съдебната власт, като вземате обосновани решения при всеки избор на висша длъжност, които да се основават на обективни и предварително обявени критерии и да са разбираеми за обществото.

18.06.2014 г.

Български адвокати за правата на човека

Български институт за правни инициативи

Български хелзинкски комитет

Програма за развитие на съдебната система

Съюз на съдиите в България

Фондация РискМонитор

Център за изследване на демокрацията